

Asia: VN/28196/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtiovarainministeriön asetukseksi Digi- ja väestötietoviraston suoritteiden maksuista vuonna 2025

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Nuoret Lesket ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto koskien esitystä valtiovarainministeriön asetukseksi Digi- ja väestötietoviraston suoritteiden maksuista vuonna 2025. Nuoret Lesket ry kohdistaa lausuntonsa holhoustoimeen liittyviin suoritteisiin ala-ikäisen lapsen kohdalla.

Nuoret Lesket ry:n kohderyhmää ovat vanhempansa kuoleman kautta menettäneet lapset ja nuoret. He ovat perineet kuolleen vanhempansa ja sitä kautta tulleet holhoustoimen piiriin. Edunvalvojana toimii pääsääntöisesti elossa oleva vanhempi. Lapsen omaisuus koostuu usein osuudesta perheen yhteiseen kotiin ja saadusta ryhmähenkivakuutuskorvauksesta. Muu varallisuus on yleensä pientä.

Holhoustoimen lupia on haettava lapsen omaisuuteen liittyviin oikeustoimiin. Yleinen käytännön lupa-asia on esimerkiksi perheen asunnon vaihto. Leskiperheen tilanteessa tarvitaan useita lupia (edunvalvojan sijainen, vanhan asunnon myynti, uuden osto, asunnon käyttö lainan vakuutena). Lupien hintoja esitetään asetuksessa nousevaksi eikä niissä edelleenkään huomioida lapsen taloudellista tilannetta riittävästi. Etenkin holhoustoimen lupien osalta esitetty noin 50% hinnan korotus kuulostaa kohtuuttomalta. Lupaprosessiin kuluu lapsen varallisuutta, pahimmissa tilanteissa iso osa käytettävissä olevista rahavaroista. Tämä ei ole lapsen edun mukaista.

Tilintarkastusmaksu määräytyy bruttovarallisuuden perusteella, mutta velkoja (esim. asuntovelkaa) ei huomioida. Näin varallisuus ei aina vastaa todellista käytännön tilannetta. Myönteistä tässä on kuitenkin se, että jos taloudessa on useampia lapsia, niin se huomioidaan maksuissa.

Nuoret Lesket ry:n näkemys on, että hintojen nostamisen sijaan alaikäisten lasten kohdalla kaikkien holhoustoimeen liittyvien toimenpiteiden tulisi aina olla maksuttomia. Toissijaisena vaihtoehtona

yhdistys ehdottaa, että kaikki maksut, myös lupa-asiat määräytyisivät varallisuuden mukaan siten, että varallisuudeksi katsottaisiin todellisuudessa käytettävissä oleva varallisuus, josta velat on ensin vähennetty. Lisäksi (tilintarkastusmaksun tavoin) tulisi olla nettotulojen alaraja, joita pienemmillä tuloilla maksuja ei perittäisi. Tällä tavoin taattaisiin, että lapsen käyttöön tarkoitettuja varoja ei kuluisi pakollisiin viranomaismaksuihin vaan ne jäisivät käytettäväksi lapsen itsensä hyväksi.

livonen Miia
Nuoret Lesket ry